

Руслан СТЕЦИК

Мабуть, багатьом із нас відома книга «Життя святих», а декому навіть доводилось її читати. Однак спробуємо подивитися на неї не як на цікаву, майже казкову історію, але як на ікону, до якої хочеться уподібнитись.

Коли занурюємось у читання, перед нашою уявою постає немовби «живий фільм», який кардинально відрізняється від голлівудського, бо розповідає про реальних персонажів – конкретних людей, які залишили в світі промінчик Божого світла. В основі сюжетів цього Божого «фільму» – життєві драми, історії навернень та чарівні світи, в яких грішники стають праведниками. Тут немає спецефектів, трюків та інших засобів, які б нас вражали поверхнево, заторкуючи лише сферу емоцій. Божий «фільм» – це, радше, легесенький вітерець пророка Іллі (1 Цар. 19, 12), який перемінює зсередини.

Перед нами сюжети звичайного життя звичайних людей з усіма його особливостями – труднощами, випробуваннями, проблемами. Незвичайною тут є Божа присутність, завдяки якій вони долали ці перешкоди. Благодать діє, коли на Ней відкриваєшся. За допомогою Святого Духа та власної праці над собою грішні люди досягали святості. Таким чином, ставши носіями Божого Царства, вони залишили нам ікону свого життєвого досвіду і запрошують споглядати її, щоби ми також стали такими.

Коли читаємо про життя первомученика Стефана, то бачимо перед собою чоловіка, для якого бажання зустрічі з Христом сильніше, ніж страх побиття камінням. Івана Хрестителя обезглавили за те, що він відкрито докоряв Іроду за безбожне життя. Святий Антоній Великий, проживаючи в пустині, за допомогою суворої аскези та безнастанних молитов ще за життя уподібнився до ангелів. Можна наводити дуже багато інших прикладів із «Життя святих», в яких подвижники-християни – справжні герої, які підкорили Духові свої тілесні прагнення. Всі вони демонструють великий подвиг віри в Господа нашого Ісуса Христа.

Для сучасної людини «героїзм» – це поняття, яке передбачає наявність фізичної сили, могутності, успішності та інших земних благ. Натомість, приклад святих подвижників ламає цей стереотип. Своїм життям та намаганням з'єднатися з Богом навіки вони засвідчують палку любов до Нього. В цьому сенсі «християнський герой» не такий, як усі.

Він – інакший, бо належить не собі, але Богові. Для нього зустріч з Христом – головна ціль життя. «Бо в Бозі живемо, рухаємося й існуємо», – читаємо в книзі Діянь (Ді 17, 28). Таким чином, святість – природній стан людини, перебуваючи в якому святий виглядає «білою вороною» серед інших. Часто через це його не сприймають, відкидають, вважають ненормальним і ворожим до людей та світу. Насправді ж святий не погорджує ними, але, преображуючи себе, змінює також і світ, в якому живе. Тобто він стає священиком, який освячує світ зсередини (пор. Пт 2, 9).

Неосвячений світ, який лежить у злі (пор. 1 Йо 5, 19), пропонує нам криві дзеркала, у відображенні яких zdeформована ціла система понять та цінностей. Одним із таких «фейків» сучасності є таке популярне поняття, як «успішність». Сьогодні воно стало життєвим кредо більшості людей. В умовах секуляризованого світу ціллю життя стають такі його складові, як кар'єра, гроші, популярність, самодостатність, самоствердження тощо.

Не дивно, що для досягнення успішності людина йде на «геройські» вчинки. Спорт, політика, шоу-бізнес, кіномистецтво – так розставляють пріоритети цінностей, що бажання людини стати великою, відомою, а отже – успішною, стоїть вище інших бажань. Подібну спокусу проковтнули наші прародичі в раю, коли змії сказав їм, що можуть стати як боги (пор. Бут 3, 5). Обман викрився швидко – раптово вони відчували себе нагими. Лукавий пообіцяв їм, що стануть «героями», проте виявилось навпаки – вони стали антигероями і втратили небо.

У Божих очах герой – це той, хто відрізняється від всіх, бо він Христовий, а отже – святий. Навіть така розвинена «кінофабрика», як Голлівуд, що володіє мільярдами доларів, не може зрівнятися із «Божественним фільмом», в якому Господь здійснює свій Задум. Геніальний сюжет, написаний небесним Режисером, називається «Історія спасіння». В ньому й відбувається сакральне дійство преображення Всесвіту, а участь приймає безліч акторів. Кожен із них покликаний стати головним героєм фільму. Для цього ж потрібен професіоналізм. А бути професіоналом в даному випадку означає бути святим. Коли ж всі стануть акторами-професіоналами, наступить друга й фінальна частина фільму під назвою «Нове Небо й Нова Земля».

Саме тому заохочую всіх до читання «Життя святих», адже це книга, в якій на прикладі вірних слуг Божих показано, що ті, хто поклали своє уповання на Бога, не вмирають. Ті, які люблять Господа всім серцем і душею, продовжують з Ним жити у вічності. І так, засвідчивши свою любов до Бога, вони запрошують нас написати власну сторінку в книзі Життя та долучитись до сонму святих.

Бажаю всім нам, щоб книга «Життя святих» стала для нас живим фільмом, в якому ми б змогли знайти своїх героїв. І щоб кожен із них став нашим улюбленцем та зразком для наслідування. Уявімо собі, що такі імена, як Василій Великий, Йоан Золотоустий, Антоній Великий, Йосафат Кунцевич, Франциск Асизький, стали настільки популярними в сучасності, як Доктор Хауз, Шерлок Холмс, Агент 007 та багато-багато інших відомих персонажів сучасного кінематографу. Думаю, що тоді світ став би дійсно християнським в повному значенні цього слова.